

Kjak

Hallur av Rana og Arne Winthereig

Er fólkaminking ein avleiðing ella endamálið

Stundin nærkast, har hundraðtals borgarar í besta aldri leita sær uttanlands at nema sær hægri lestur. Í hesum døgum, meir enn nakrantíð, er tað týðningarmesta málið, ið politiski myndugleikin eigur at seta sær, hvussu vit fáa hesi ungu heimaftur at skapa virðir og vøkstur fyri okkara samfelag.

Tað er í dagsins globaliseraða samfelag ein hörð kapping um vælútbúnað arbeiðsmegi, og eingin sjálvfylgja er fyri, at hesir samfelagsborgarar venda nøsini heim aftur eftir loknan lestur.

Við einum samfelag við fólkaminking og eini stjórn, sum av øllum alvi berjist fyri at niðurbóta alla vælferð, enda vit við einum samfelag, ið ikki tekkjast vælútbúnum ungdómum. Fólkatalið 1. februar 2012 var 48.278 fólk, ið er 214 fólk færri enn undanfarna ár. Hetta er størsta minking síðan 1996, og hendan gongdin kann ikki halda áfram.

Ofta verður tikið til, at utt-

an vísið villist fólkið. Tíverri tykiskt tað oftani, at júst hetta er meginreglan heldur enn undantakið í føroyskum politikki, har tilvildin og stuttíðarloysnir eyðkenna fôrda politikkin. Eisini tá talan er um fólkaminking, har loysnin hjá sitandi landsstýri fyri at fáa lærd fólk heimaftur, er útseting av íløgum í útbúgving og niðurraðfesting av umstøðunum hjá lesandi.

Tí vilja vit við hesum spyrja landsins leiðara, harra lógmann Kaj Leo Holm Johannesen, hvat hann ætlar at gera við tær ovurstóru avbjóðingar, sum okkara samfelag stendur frammanfyri?

Fólkaminking

Kjakið seinastu árin hevur snúð seg um at fáa nýútbúgvinn heimaftur, men ræðandi veruleikin í dag er, at vit ikki bert tapa kappingina við at fáa ung heimaftur, men vit missa eisini samfelagsborgarar av landinum

nærum hvønn dag.

Harra løgmaður, hvat ætlar tú við okkara samfelag?

Landsins stýrið er við at mynda eitt samfelag til tey fáu. Ikki longur er pláss fyri fjølbroytni, og virðingin fyri tí vanliga borgaranum tykiskt at vera sett til viks. Gjógvin millum rík og fátæk er farin at vaksa, og við jarnhond hevur landsstýrið við lógmanni á odda snarað skútuni til høggu.

Nú er tíðin komin hjá lógmanni at taka við róðrinum og stýra skútuni úr vandasjónum, so skútan ikki søkkur.

Í staðin fyri at avmontera vælferðarsamfelagið, sum ættarlið eftir ættarlið hava bygt upp, eigur landsstýrið at leggja størri dent á at skapa vælferð til allar borgarar. Fôrði politikkurin, sum løgmaður stendur á odda fyri, legst eftir lægsta felagsnevnara og noyðir tey av landinum.

Løgtingið hevur í eini tíð

við stórum arbeiðsloysi gjørt umstøðurnar hjá arbeiðsleysum munandi verri, sum í ringasta føri noyðir tey at leita sær arbeiði aðrastaðni.

Sitandi samgonga hevur greitt meldað út, at pensjónsaldurin skal hækka við einum ári beinanveg. Hetta máar trúðvirðið á skipanina, og fólkaræðið verður fullkomiliga sett til viks.

Flatskatturin hevur ført við sær, at gjógvin millum rík og fátæk er breiðari enn nakrantíð. Nógv ivamál vóru og eru enn, um flatskatturin er til gagns ella til skaða fyri fjøldina. Eitt mál um broyting av høvuðsinntøkukelduni hjá hesum samfelagnum er skramblað ígjøgnum uttan nakra sum helst fakliga viðgerð og enn minni fólkaræðisliga viðgerð. Enn einaferð máar hetta trúðvirðið á okkara høgt virða Løgting.

Útbúgving

Alt prát um íløgur í útbúgving er tagnað við sitandi landsstýri og avloyst av

sparingum og útsetingum á økinum.

Heldur enn at eggja nýútbúnum at koma heimaftur ætlar landstýrið at noyða tey heimaftur við broytingum av ÚSUN skipanini.

Tað tykiskt sum ung lesandi eiga ongan góðan, hvørki í landstýrinum og enn minni í Løgtinginum. Landsstýrismaðurin í mentamálum hevur fráboðað sparingar, ið raka lesandi sera meint, uttan at tey í samgonguni, ið annars siga seg umboða tey lesandi, mótmæltu.

Marknagilsdepilin er útsettur til 2016, og harvið mugu okkara miðnámskúlalesandi sláa seg til tols við soppafongdar skúlastovur og kontainarar í nøkur ár afturat.

Fróðskaparsetrið hevur fingið álagt at spara, og harvið er alt prát um at menna Fróðskaparsetur Føroyar, so tað er kappingarført við onnur altjóða univeristet, tagnað. Fortreytin fyri at fáa vælútbúgvinn heimaftur

er júst eitt sterkt lestrarumhvørvi, og tað velur sitandi landsstýrið at síggja burtur frá.

Í eini tíð sum hesi hevur eitt hvørt land brúk fyri einum sterkum leiðara. Einum, ið kann birta vón og vísa veg og stýra okkum úr vandakós. Okkum tørvar ikki ein leiðara, ið leggur størri dent á at finna semjur enn at fremja neyðugar loysnir fólkinum til frama.

Tað er ein sannroynd, at verandi leitur skapar einki annað enn mistrivnað og ójavnað.

Sitandi landsstýri hevur sokið alla vón og drívmegi úr fólkinum, men enn er ikki ov seint hjá lógmanni at broyta kós og geva fólki framtíðarvón aftur, so vit veruliga kunnu skapa vøkstur og fáa landið á rætta kós.

Við vón um eitt skjótt svar frá harra Lógmanni Kaj Leo Holm Johannesen.

Heðin Mortensen
borgarstjóri

Sølutorgið í Vágsbotni

Viðmerking til grein í Sosialinum

Sølutorgið í Vágsbotni er eitt øki við ymsum fasilitetum, sum kommunan hevur útvegað hesum parti av vinnuni. Torgið er útgjort samsvarandi krøvum frá Heilsufrøðiligu Starvsstovuni. Sølutorgið í Vágsbotni hevur í mong ár verið nýtt til sølu av nýveiddum fiski, fugli o.ø. Fyrr vóru einans tvey blikkkør, um útróðrarmen og onnur kundu brúka, tá

tey seldu teirra vøru. Eftir áheitan frá Heilsufrøðiligu Starvsstovuni fór kommunan í 2003 undir eina skipaða tilgongd at betra um karmarnar, soleiðis at torgið kundi lúka reinføriskrøv og onnur krøv sambært matvørulógini.

Heilsufrøðiliga Starvsstovan setti m.a. krøv til at tak skuldi útyvir, og at skipaði reingerðarviðurskifti og

vesifasilitetir skuldi vera til sølufólkið. Alt arbeiði við torginum bleiv gjørt í samráð við Heilsufrøðiligu Starvsstovuna.

Tá torgið stóð liðugt, søkti kommunan Heilsufrøðiligu Starvsstovuna um endaliga góðkenning av staðnum. Í tí viðgerðini kom fram, at torgið eisini skuldi hava hondvask. Eitt hondvask varð

sett upp, sum stendur har enn. Kommunan fekk eisini góðkenning til, at sølutorgið kundi nýtast at selja nýveiddan fisk, grind og spik, egg, fugl, óskorið grønmeti og epli, og góðkenning var eisini til sølu av lidnum fiskavørum frá skrásettum og løggildum virkjum.

Síðan nýggja torgið bleiv tikið í nýtslu hevur Heilsufrøðiliga Starvsstovan fleiri

ferð gjørt kommununa varuga við, at seljarar á torginum ikki hava hildið matvørukrøvini. Kommunan er eitt nú biðin um at hava betri eftirlit á torginum í Vágsbotni, so bert vørur, sum eru loyvdar sambært góðkenningini, verða seldar. Eisini krevur HS, at kommunan skal hava eftirlit við, at vøurnar verða goymdar við røttum hita og at innpakkaðar vørur frá lög-

gildum virkjum skulu vera merktar.

Sum fráleið gjørdist kommununi greitt, at Heilsufrøðiliga Starvsstovan hevur misskilt eitthvørt í sambandi við sølutorgið. Kommunan bað tí um fund við landsstýrismannin í vinnumálum, Jóhan Dahl, og greiddi honum frá støðuni. Hetta var um sama mundið, sum viðurskiftini í Roykstovuni í